

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI

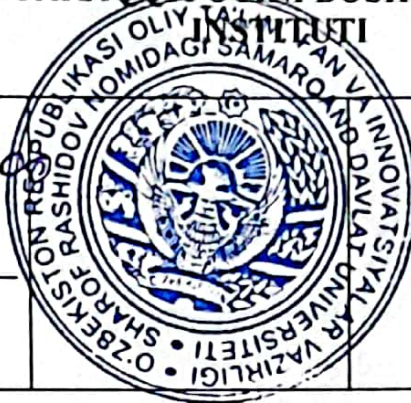

INSON RESURSLARI VA MAHALLA
TARAQQIYOTINI BOSHQARISH
INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:

№ BD-604109

2024 yil "10" 08

"TASDIQLAYMAN"

SamDU rektori:

R.I. Xalmuradov

2024 yil " " "

STATISTIKA
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	400000 – Biznes, Boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000 – Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410900 – Biznesni boshqarish

Fan/modul kodlari	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
STAT1305	2025-2026	III	5	
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari		
Majburiy	O'zbek	6		
1. Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy (soat)	
	STATISTIKA	60	90	150

Fanlarning maqsadi (FM)	
I. FANNING MAZMUNI	
Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga statistikaning metodi va amaliyoti sohasida chuqur kasbiy bilimlar va zaruriy o'quv malakasini shakllantirishdir. Fanlarning vazifasi - statistikaning predmeti va metodi, uning ahamiyati va ro'li haqida chuqur bilimga va tasavvurga ega bo'lish. Statistikaning nazariy, uslubiy va amaliy masallari har taraflama o'rganish; O'zbekistonda davlat statistikasining tashkil etilishi, uning "davlat statistikasi haqida"gi qonundan kelib chiqadigan vazifalari va huquqlarini bilish; statistik kuzatishning mohiyati, turlari dasturi – uslubiy va tashkiliy masallari o'rganish. Statistika kuzatish ma'lumotlari soddalashtirish va guruhlash hamda uning natijalarini statistik jadvallarda ifodalash olish; taqsimot qatorlarini tuzish va tahlil qilish usullarini egallash; Statistik ko'rsatkichlar, ularning turlari va shakllari taqqoslash yo'llari, makro va mikro iqtisodiy ko'rsatkichlar haqida chuqur tasavvurga ega bo'lish; tanlanma kuzatishning mohiyati, nazariy va amaliy masallari tanlanmaning representativligini baholash yo'llarini bilish, ilmiy va tajribaviy gepotizalarni xisoblash to'g'risida tasavvurga ega bo'lishni ta'minlash hamda ular asosida hulosalar chiqarish bo'yicha konkluziyalar xosil qilishdan iborat.	
FM1	

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)	
II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
"Statistika" fanini predmeti va uslub.	
M1	

	Statistikaning predmeti. Statistika tashkiloti, statistik qonuniyatlar. Statistika uslubiyati. Statistikaning vujudga kelish tarixi va rivojlanish bosqichlari. Statistika – ilmiy-fan tarmog'i, amaliy faoliyat sohasi, raqamlarda ifodalangan ma'lumot (axborot), bilim yo'nalishi. Statistik kuzatish uslubiyati Statistik kuzatish mohiyati va uning oldiga qo'yiladigan talablar, kuzatish ob'ekti va sub'ekti. Statistik kuzatishni tayyorlash uslubiyati. Statistik kuzatish turlari. Hisobot, maxsus tashkil etiladigan kuzatish, biznes – tashkilotlar va ro'yxatlar. Statistik kuzatish xatolari va ularni aniqlash yo'llari. Statistik jamlash va guruhlash. Statistik jamlashning mazmuni va uni masallari. Jamlash tushunchasini tor va keng ma'nolarda talqin etish. Statistik guruhlashning mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni tahlil qilishda ahamiyati. Guruhlash turlari. Atributiv va miqdoriy guruhlash. Oddiy guruhlash. Ko'p o'lchovli guruhlash va uning turlari: kombinatsion guruhlash; ireark guruhlash. Guruhlash tuzish qoidalari. Guruhlash belgisi. Guruhlarni soni. Guruhlarni oralig'i. Statistik tasniflash va uning o'ziga xos xususiyatlari. Statistik to'plam tuzilishi va ijtimoiy-iqtisodiy hodisalar o'rtasidagi bog'lanishlarni o'rganishda guruhlash usulini qo'llash ahamiyati. Statistik jadval va grafiklar. Statistik jadvallar. Jadval turlari va tuzish qoidalari. Grafiklar xakida tushuncha, statistikada ularning roli va ahamiyati. Grafiklarning turlari va elementlari. Chiziq va yassi diagrammalar. Sektorli diagrammalar. Kvadrat va doira shaklidagi diagrammalar. Tasvirlil (suratli) diagrammalar. Taqsimot qatori mohiyati va uni tarkibiy unsurlari. Taqsimot qatorlari turlari. Atributiv va variatsion qatorlar. Variation qatorlari turlari: diskret va oralig'li qatorlar. Taqsimot qatorlari grafiklari: gistogramma; poligon; kumulyata; ogiva. Statistik xartalar. Jahon moliyaviy inqirozi jarayonlarini jadvallar va grafiklarda ifodalash. Asosiy tushuncha va atamalar. Statistik ko'rsatkichlar. Statistik ko'rsatkichlarning mazmuni va ahamiyati. Statistik ko'rsatkichlarning turlari va tasnifi. Mutlaq va nisbiy ko'rsatkichlar. Nisbiy ko'rsatkichlarning tasnifi. Nisbiy miqdorlar o'rtasidagi bog'lanishlar. Milliy mahsulot va daromadlarning doiraviy aylanmasi – makroiqtisodiy ko'rsatkichlar tizimining asosl. Makroiqtisodiy ko'rsatkichlar tizimi. Bozor iqtisodiyoti jarayonlarini tahlil qilishda qo'llaniladigan halqaro standart ko'rsatkichlar.
M2	
M3	
M4	
M5	
M6	O'racha miqdorlar. O'racha miqdorlarning mohiyati va ahamiyati. O'racha miqdor turlari va ularni hisoblash tartibi. Arifmetik o'racha xossalari. Arifmetik

	o'rachani o'shanti moment usulida hisoblash. Iqtisodiy hodisalarni o'rganishda arifmetik o'rachani qo'llash. O'racha geometrik miqdor. Nisbiy o'zgarishlar uchun o'racha geometrikni aniqlash. Nisbiy o'zgarish asosida o'racha geometrik darajasini aniqlash. O'racha arifmetikning matematik xossalari. O'racha gammonik. O'racha kvadratik. O'racha kub. Darajali o'rachalar. Tuzilmaiy o'ra ko'rsatkichlar. Mediana. Moda. Variatsiya ko'rsatkichlari. Variatsiya mohiyati va uni o'lchash zaruriyati. Variation kenglik. O'rachasi kvadrat tafovutning (dispersiya) va o'racha kvadratik tafovut. Dispersiya va kvadratik o'racha tafovut xossalari. Dispersiya va kvadratik o'racha tafovut xisoblashning soddalashtirilgan usullari. Dispersiyalarni qo'shish koidasi va uni bozor hodisalarini tahlil qilishda qo'llash. Muqobil (alternativ) belgi dispersiyasi. Mutlaq o'racha tafovut. Variatsiya ko'effitsiyentlari. Variatsiya ko'rsatkichlarining optimal chegaralari. Konsentratsiyalanish, ixtisoslashish va monopollashirish ko'rsatkichlari.
M17	
M18	Tanlama kuzatish. Tanlama kuzatish haqida umumiy tushuncha. Tanlama representativligi va uni ta'minlaydigan tanlash usullari. Tanlama kuzatish xatolarini aniqlash. Tanlamaning zaruriy miqdorini aniqlash. Tanlama kuzatish ma'lumotlarini bosh to'plamga tarqatish. Gipotezalarini statistik tekshirish asoslari. Taqsimot qonuni haqidagi gipotezani baholash. O'racha miqdorlar haqidagi gipotezalarini tekshirish. Korrelyatsion va regression tahlil. O'zaro bog'lanishlar haqida tushuncha va ularning turlari. Regression va korrelyatsion tahlil vazifalari va uning bosqichlari. Boshlang'ich ma'lumotlar asosida to'g'ri chiziqli regressiya tenglamasi va korrelyatsiya ko'effitsiyentini aniqlash. Ranglar korrelyatsiya ko'effitsiyenti. Guruhlangan ma'lumotlar asosida to'g'ri chiziqli regressiya tenglamasini aniqlash. Korrelyatsion jadval. Egri chiziqli regressiya tenglamalarini aniqlash. Bir omilli regressiya tenglamasini baholash va tahlil qilish. Ko'p omilli o'lovli korrelyatsiya. Muhim va mohiyatli omillarni tanlash. Ko'p omilli chiziqli regressiya tenglamasini aniqlash. Ko'p o'lovli va xususiy korrelyatsiya ko'effitsiyentlari. Ko'p o'lovli regressiya tenglamalarini baholash va tahlil qilish. Bir va ko'p omilli bog'lanish natijalarini tarkibiy kislamlarga ajratish usullari. Korrelyatsion-regression modelardan iqtisodiy tahlil va isiqbolni baholashda foydalanish yo'llari. Omillar tahlili va bosh komponentlar usuli. Atributiv belgilar o'rasidagi bog'lanishlarni o'lchash usullari.
M19	
M110	Dinamikani statistik o'rganish usullari. Dinamika qatorlari, ularning tarkibiy unsurlari va turlari. Dinamika qatorlarini tahlil qilish ko'rsatkichlari. Dinamika o'racha

	ko'rsatkichlarini xisoblash yo'llari. Dinamika tendensiyalarini aniqlash usullari. Uzoq muddatli rivojlanish tendensiyalarini aniqlash usullari. Davriy yoki siklik tebranihlarni o'rganish usullari. Mavsumiy tebranihlarni o'rganish usullari. Dinamika katorlarida avtokorrelyatsiyani aniqlash usullari. Dinamika qatorlari korrelyatsiyasini o'lchash usullari. Iqtisodiy indekslar. Indeks so'zining lugaviy ma'nosi va ko'llanishi. Iqtisodiy indekslar haqida umumiy tushuncha (mohiyati, ahamiyati va funksiyalari). Indeksning turlari va tasnifi. Yakkal indekslar. Zarjirsimon, o'zgarimas asosli va o'zgaruvchan asosli yakkal indekslar. Yakkal indekslarning xossalari. Vaznsiz umumiy indekslar. Vazni o'racha indekslar. Bazis vaznli agregat indekslar. Laspeyres indekslari. Joriy vaznli agregat indekslar. Paashe indekslari. Laspeyres va Paashe indekslarning qiyosiy tahlili. Boshqa shakldagi agregat indekslar. Guruhli indekslar va ularni iqtisodiy samaradorlik ko'rsatkichlarini tahlil qilishda qo'llash. O'zaro bog'langan indekslar. Sanoat mahsuloti indekslari. Yalpi ichki mahsulot jismoniy hajmi indeksi va deflyatori. Iste'mol narxlar indeksi. Ishlab chiqaruvchilar narxlar indeksi. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari narxlar indeksi. O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaniing uslubiy negizi
M11	
M12	Milliy hisoblar tizimi haqida tushuncha. Iqtisodiy rivojlanish darajasini va dinamikasini xarakterlaydigan o'zaro bog'liq bo'lgan ko'rsatkichlar tizimi. Milliy hisoblar tizimi hisoblamalari tasnifi va ularni tuzish tamoyillari. Ishlab chiqarish hisoblamasining ko'rsatkichlari va uning uslubiyati. Daromadlarni hosil bo'lish hisoblamasining ko'rsatkichlari va uning o'ziga xos xususiyatlari. Birlamchi daromadlar tushunchasi. Daromadlarni taqsimlash hisoblamasining ko'rsatkichlari va uning o'ziga xos uslubiyati. Yalpi ichki mahsulot – milliy hisoblar tizimining asosiy ko'rsatkichi. Yalpi milliy daromadni taqsimlash va qayta taqsimlash. Mayjud milliy daromad. Sof milliy daromad. Mayjud milliy daromad va sof milliy daromadni hisoblash usullari. Tashqi dunyo bilan aloqalarini xarakterlaydigan tovar va xizmatlar hisoblamasini tuzishning o'ziga xos xususiyatlari. Ayrim institusional sektorlar uchun tuziladigan hisoblamalarining o'ziga xos xususiyatlari. Aholi statistikasi
M13	Aholi soni va tarkibini statistik o'rganish. Doimiy va mavjud aholi soni, ular orasidagi bog'lanish. Aholi sonini aniqlash, o'racha aholi sonini hisoblash usullari. Aholi soni dinamikasi ko'rsatkichlari. Aholini jinsi, millati, oilaviy holati, ma'lumotli darajasi va boshqa belgilar bo'yicha o'rganish. Aholini hududlar bo'yicha joylashish. Shahar va qishloq aholisi. Aholining tabiiy va mexanik harakati statistikasi. Aholining tabiiy va mexanik harakati haqida tushuncha. Aholining tabiiy harakatini

	ifodalovchi absoolyut va nisbiy ko'rsatkichlar tug'rilish, vafo etish, tabiiy o'sish. Tug'rilish va vafo etishning umumiy va maxsus ko'effitsiyentlari. Aholi migratsiyasi turlari. Aholi migratsiyasining absoolyut va nisbiy ko'rsatkichlari. Hozirgi kundagi aholi me'marlik harakatining o'ziga xos xususiyatlari. Niholatan o'tish va undan o'chish ko'rsatkichlari. O'racha umr ko'rish ko'rsatkichi va kelajakdagi aholi sonini hisoblash usullari. Aholi haqidagi statistik ma'lumot manbalari.
	Mehnat bozori statistikasi Iqtisodiy faol aholi tushunchasi. Uning soni va tarkibi. Bandlilik va ishsizlik statistikasi. Iqtisodiy no'f'ol aholi tushunchasi. Uning soni va tarkibi. Mehnat resurslari statistikasi. Mehnat resurslari sonini hisoblash usullari. Mehnat resurslari balansi. Uning sxemasi va ko'rsatkichlar tizimi, uni tahlil qilishning asosiy yo'nalishlari. Iqtisodiyotda band bo'lganlarning faoliyat sohasi, mulk formasi, xo'jalik yuritish formasi va ma'mulakat hududlari bo'yicha taqsimlanishini statistik o'rganish. Korxona va tashkilotlarning xodimlarini asosiy va asosiy bo'lmagan faoliyatlari bo'yicha taqsimlanishi. Sanoat, qishloq xo'jaligi va boshqa tarmoqlardagi asosiy xodimlar kategoriyalari. Iqtisodiyot tarmoqlarida band bo'lgan xodimlar soni. Ro'yxatdagi va ishga kelgan xodimlar soni. Smenalik ko'effitsiyenti, smenalik rejimidan foydalanish statistikasi. Ish joyi va smenasiidan to'liq foydalanish ko'rsatkichi. Ish vaqtini yo'qotishlar.
M14	Milliy boylik statistikasi Milliy boylik va milliy mulk haqida tushuncha va bu sohada statistikani vazifalari. Milliy boylik tarkibi. Milliy mulk va tabiiy resurslar tarkibi. Milliy hisoblar tizimida iqtisodiy aktivlar tushunchasi va tarkibi. Aktiv va passivlar balansi. Tabiiy resurslar tarkibi. Yer fondini statistik o'rganish. Foydali qazilma boyliklari, suv va gidroenergiya resurslari statistik o'rganish. Milliy boylik elementlarini joriy va o'zgarma baholarda hisoblash va ular dinamikasini o'rganish. Ushkunalarining smenalik ko'effitsiyenti. Aytim tarmoq uskunalaridan foydalanish ko'rsatkichlarining o'ziga xos xususiyatlari. Material aylanma mablag'lar (aylanma fondlar, aylanma kapital) haqida tushuncha va bu sohada statistikani vazifalari. Mahsulot, aylanma mablag'lar hajmi va tarkibini statistik o'rganish. Ulardan foydalanish darajasini tahlil qilish usullari. Ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish xarajatlari mahsulot zaxiralari bilan ta'minlanganlik darajasi. Material oborot mablag'larining aylanish ko'rsatkichlari.
M15	
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: seminar (S) Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.	
S1	Statistika fanining predmeti va usuli.
S2	Statistik kuzatish uslubiyati.

S3	Statistik jamlash va guruhlash.
S4	Statistik jadval va grafikalar.
S5	Statistik ko'rsatkichlar.
S6	O'racha miqdorlar.
S7	Variatsiya ko'rsatkichlari.
S8	Tanlama kuzatish.
S9	Regression va korrelyatsion tahlil.
S10	Dinamikani statistik o'rganish usullari.
S11	Iqtisodiy indekslar.
S12	O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikani uslubiy negzi.
S13	Aholi statistikasi.
S14	Mehnat bozori statistikasi.
S15	Milliy boylik statistikasi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular
"Statistika" fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarining kalendar tematik rejasini

Nö	Mustaqil ta'lim mavzulari
1.	Statistika faniga kirish
2.	Statistika fanining predmeti va usuli.
3.	Statistik kuzatish uslubiyati.
4.	Statistik jamlash va guruhlash.
5.	Statistik jadval va grafikalar.
6.	Statistik ko'rsatkichlar.
7.	O'racha miqdorlar.
8.	Variatsiya ko'rsatkichlari.
9.	Tanlama kuzatish.

10.	Regression va korelyatsion tahlil.
11.	Dinamikani statistik o'rganish usullari.
12.	Iqtisodiy indekslar.
13.	O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaniqning uslubiy negzi.
14.	Aholi statistikasi.
15.	Mehnat bozori statistikasi.
16.	Milliy bo'ylik statistikasi.
17.	Yalpi ichki mahsulot statistikasi.
18.	Milliy daromad va milliy hisoblar tizimidagi boshqa daromad ko'rsatkichlari
19.	Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi.
20.	Moliya-kredit tizimi statistikasi.
21.	Aholi turmush darajasi statistikasi.

“Statistika” fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. Jumladan, Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy hamda oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini 10 topshirish zarur. Barcha keltirilgan mavzularni har bir to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi faning silabusida ochib beriladi.

3.	V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari Talaba bilishi kerak: - statistik masalalarni yechish, statistik tasniflash va uning o'ziga xos xususiyatlarini talqin qilish haqida tasavvurga ega bo'lishi kerak; (bilim) - masalalar ustida statistik kuzatish tashkili etish, statistik jadval va grafiklarni tushunari qilib tuzish, guruhlash turlari, MHTning asosiy hisoblamalarini tuzish va ularning ko'rsatkichlarini aniqlash haqida bilishi va ularidan foydalana olishi; (ko'nikma) - mulq va nisbiy ko'rsatkichlarni bilish, o'racha miqdorlar va variatsiya ko'rsatkichlarini o'rganishi, milliy bo'ylik hajmi va uning indeksini hisoblash, milliy daromadni taqsimlash usullarini bilishi va ularidan foydalana olishi; (ko'nikma) - mamlakatning xalqaro mehnat taqsimotida qatnashish darajasini ifodalovchi ko'rsatkichlarni tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar, • interfaol key-s-stadiilar, • munozara.

	• o'z-o'zini nazorat, • “Aqliy hujum”, • “Muammo”, • Krossvord • Annotgrammalar • Ko'chma dars mashg'ulotlari
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy hamda oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirish zarur.

6. ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. Statistika: darslik. Toshkent – 2019 Soatov N.M., Nabiyev X., Ayubjonov A.H., – C., 2019. – 550 bet
2. Statistika: Darslik / X.A Shodiyev, I.H Habbulloyev; - T.: “Iqtisod- moliya”, 2018. - 448 b.
3. Statistika: darslik/ X.A. Shodiyev, I.Habbulloyev, B. Maxmudov, N. Rashlova, M. Umarova, O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'limi vazirligi; - Toshkent: Tafakkur bo'stoni, 2013. - 384 b.
4. Ernazarov O.E., Statistika. Darslik. – Samarqand.: SamDU tahtiriy nashriyoti, 2024. – 396 bet.

QO'SHIMCHIA ADABIYOTLAR:

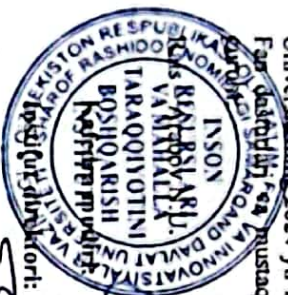
5. Soatov N.M., Nabiyev X., Ayubjonov A.H. Statistika. Darslik. –T.: TDIU, 2019. -815 bet.
6. Shadiyev X.A., Habbulloyev I., Rashlova N.X., Xo'jaqulov X.Dj., Qorboyev A.R., Abdullayev S., Xodjayeva M.N., Ismoilov G'.I. “Statistika bo'ulda praktikum”. –T.: “Iqtisod-moliya”, 2015. 336 bet.
7. Ayubjonov A.H., Mamatqulov B.X., Sayfullayev S.N. “Statistika fanidan amaliy mashg'ulotlarni o'kaziish uchun o'quv qo'llanma”. –T.: TDIU, 2016. -180 bet.

AXBOROT MANBALARI

8. www.stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi rasmiy sayti
9. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
10. www.fcx.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
11. <http://www.ziyouet.uz/>

7.	Fan dasturi Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 202_ yil <u>24</u> <u>yi</u> dagidagi <u>1</u> -son boyonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: Qushatov R. – Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "Raqqamli iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti.
9.	Taqrirlashlar: Amirov A.M. – Tarmoqlar iqtisodiyoti kafedrasi dotsenti PhD, (tel: +998 91 539 35 891) Zaynalov J.R. – SamISI "Moliya" kafedrasi mudiri i.f.d., professor. (tel: 97 925 03 331)

Universitetning 2024-yil 16-avgustidagi 301-ij buyrug'i asosida
Fon dasturidagi ta'lim tashkilotlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi

Z.T. Bakayev

Shahd Jurakulov

Sh. Rashidov nomidagi
SamDU O'quv ishlari bo'yicha
1-prorektor:

A. S. Soleyev

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslarini boshqarish fakulteti Raqqamli iqtisodiyot kafedrasi dotsenti Qushatov R.I.II muallifligida tayyorlangan "Statistika" fanidan tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi 60310500-Raqqamli iqtisodiyot, 6030100-Iqtisodiyot, 60310700 – Bank ishi va audit bo'limlariga ta'lim yo'naltirish uchun mo'ljallangan bo'lib, unda "Statistika" fani bo'yicha o'zlashtirilishi lozim bilim, ko'nikma va malakalar keltirilgan.

Mazku fanning maqsadi bozor munosabatlari sharoitida talabalarga statistikaning metodi va amaliyoti sohasida kashiy bilimlar va zaruriy o'quv malakasini shakllantirishdir.

Fan dasturining asosiy vazifasi statistikaning predmeti va metodi, uning ahamiyati va roli haqida chuqur bilimlarga va tasavvurga ega bo'lish, statistikaning nazariy, uslubiy va amaliy masalalarini har taraflama o'rganish, O'zbekistonda davlat statistikasining tashkili etish, uning "davlat statistikasi haqida"gi qonundan kelib chiqadigan vazifalari va huquqlarini bilish, statistik kuzatish mohiyati, turlari dasturi – uslubiy va tashkiliy masalalarni o'rganish, statistik kuzatish ma'lumotlari ayvodkaash va guruhlash hamda uning natijalarini statistik jadvallarda ifodalash, taqsimot qatorlarini tuzish va tahlil qilish usullarini egallash, statistik ko'rsatkichlar, ularning turlari va shakllarini taqqoslash yo'llari, makro va mikro iqtisodiy ko'rsatkichlar haqida chuqur tasavvurga ega bo'lish, ularlarni kuzatishning mohiyati, nazariy va amaliy masalalarni ularning representativligini baholash yo'llarini bilish, ilmiy va uqrbahiy gepozitsalarni hisoblash to'g'risida tasavvurga ega bo'lishni ta'minlash hamda ular asosida xulosalar chiqarish bo'yicha ko'nikmalar xosil qilishdan iborat.

Fan dasturida fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar, ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar mazmuni, ta'lim texnologiyalari va metodlari, musiqaqli ishning tashkili etish shakli va mazmuni, foydalaniladigan asosiy hamda qo'shimcha adabiyotlar ro'yxati keltirilgan.

Muallif tomonidan tuzilgan ushbu fan dasturi 60310500-Raqqamli iqtisodiyot, 6030100-Iqtisodiyot, 60310700 – Bank ishi va audit ta'lim yo'naltirish talabalar uchun mo'ljallangan bo'lib, bo'lg'ak bankirlarning ish samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga dastur hozirgi kun talablari darajasida yozilgan va uni amalda foydalanishga tavsiya etilaman.

L.f.d., prof J.R. Zaynalov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla taraqqiyotini boshqarish instituti Raqamli iqtisodiyot kafedrası dotsenti Qushatov R. muallifligida tayyorlangan "Statistika" fanidan tuzilgan fan dasturiga (Ichki)

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi 60410600 – Bank ishi bakalavriyat ta'lim yo'nalishi uchun mo'ljallangan bo'lib, unda "Statistika" fani bo'yicha o'zlashtirilishi lozim bilim, ko'nikma va malakalar keltirilgan.

Mazku fanning maqsadi talabalarga statistikaning metodi va amaliyoti sohasida chuqur kasbiy bilimlar va zaruriy o'quv malakasini shakillantirishdir.

Ushbu fan "Statistika" deb nomlanib, unda sizga statistikaning predmeti va metodi, uning ahamiyati va roli haqida chuqur bilimga va tasavvurga ega bo'lish; Statistikaning nazariy, uslubiy va amaliy masalalarini har tomonlama o'rganish; O'zbekistonda davlat statistikasining tashkil etilishi, uning "davlat statistikasi haqida"gi qonundan kelib chiqadigan vazifalari va huquqlarini bilish; statistik kuzatishning mohiyati, turlari dasturi – uslubiy va tashkiliy masalalarini o'rganish; Statistik kuzatish ma'lumotlarini svodklash va guruhlash hamda uning natijalarini statistik jadvallarda ifodalay olish; taqsimot qarorlarini tuzish va tahlil qilish usullarini egallash; Statistik ko'rsatkichlar, ularning turlari va shakllari taqqoslash yo'llari, makro va mikro iqtisodiy ko'rsatkichlar haqida chuqur tasavvurga ega bo'lish; tanlanma kuzatishning mohiyati, nazariy va amaliy masalalari tanlanmaning reprezentantligini baholash yo'llarini bilish, ilmiy va tajribaviy gepotizalarni xisoblash to'g'risida tasavvurga ega bo'lishni ta'minlash hamda ular asosida hulosalar chiqarish bo'yicha ko'nikmalar hosil qilishdan iborat.

Fan dasturida fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar, ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar mazmuni, ta'lim texnologiyalari va metodlari, mustaqil ishning tashkil etish shakli va mazmuni, foydalaniladigan asosiy hamda qo'shimcha adabiyotlar ro'yxati keltirilgan.

Muallif tomonidan tuzilgan ushbu fan dasturi 60410600 – Bank ishi ta'lim yo'nalishi talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, bo'lajak bankirlarning ish samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga dastur hozirgi kun talablari darajasida yozilgan va uni amalda foydalanishga tavsiya etaman.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti "Tarmoqlar iqtisodiyoti" kafedrası dotsenti PhD

Amirov A.M.